

3. Макаренко Ю.П. Особливості функціонування домогосподарств у сучасних умовах господарювання / Ю.П. Макаренко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2012. – №23. – С. 125–130.

4. Кудряшов В.П. Курс фінансів: навч. посіб. / В.П. Кудряшов – К.: Знання, 2014. – 431 с.

5. Литвак М.Л. Домогосподарство в умовах перехідної економіки інверсійного типу / Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.01.01 / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка / Литвак М.Л. – К., 2005. – 25 с.

Колодій Євгенія Олександрівна

Слухачка групи ДСБФз-11

Науковий керівник – д.е.н., професор Дем'янишин В.Г.

СУЧАСНА ПРАКТИКА ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЗА ВИДАТКАМИ

Привабливість та інвестиційний клімат регіону значною мірою визначаються і забезпечуються інвестиційною політикою, яка формується державними органами влади разом з регіональною адміністрацією. Інвестиційна політика містить комплекс заходів підтримки інвестиційної діяльності та структурних перетворень у виробничій і соціальній сферах, забезпечувати зростання обсягів промислового виробництва. Вирішити проблемні питання, що віддзеркалюють існуючі закономірності соціально-економічного розвитку регіону і однієї з його головних складових – інвестиційної політики, можливо тільки за умови узгодження роботи органів регіонального управління з державними макроструктурами, а також суб'єктами господарювання і приватними інвесторами.

Інвестиційна діяльність відіграє ключову роль у забезпеченні стійкого економічного зростання регіону, здійсненні його структурної модернізації, підвищенні конкурентоспроможності. До об'єктивних чинників можна зарахувати соціально-економічні особливості інвестиційної привабливості регіонів, основні напрямки структурної трансформації їх економіки [7]. Суб'єктивні чинники інвестування безпосередньо пов'язані з характером дій місцевої влади, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення іноземних інвестицій в економіку регіону [1]. Дуже важливим є забезпечення іноземних інвесторів своєчасною, доступною та достовірною інформацією про підприємницькі можливості і ризики [9].

В цілому інвестиційний клімат регіону варто розглядати як комплексну характеристику, що складається з трьох ключових підсистем: інвестиційні ризики, інвестиційний потенціал, законодавчі умови [2]. У світлі такого визначення, регіональні органи влади можуть безпосередньо впливати на першу та другу складові й опосередковано, через висування законодавчої ініціативи, на третю складову інвестиційного клімату регіону [8]. Можливості

регіону в галузі законодавства, що істотно впливає на інвестиційну активність, здебільшого пов'язані зі встановленням місцевих податків і податкових пільг, законодавчим регулюванням (на регіональному рівні) проведення тендерів, інвестиційних конкурсів, встановленням правил користування природними ресурсами.

До компетенції обласних органів управління входять: розробка стратегії й тактики розвитку та розміщення продуктивних сил області; підготовка та затвердження прогноз-планів її економічного і соціального розвитку, а також соціальних, економічних, екологічних та науково-технічних програм загально-регіонального значення [9]. Органи обласного управління також координують внутрішньообласні виробничі зв'язки, стимулюють розвиток міжгалузевих виробництв, спільно з міськими та районними органами управління визначають території для розміщення нових виробничих об'єктів, контролюють стан навколишнього середовища і природокористування, регулюють внутрішньообласну міграцію населення та ін. [8]. Міські та районні органи управління вирішують усі місцеві питання забезпечення умов нормальної життєдіяльності населення, у тому числі здійснюють управління соціальною сферою (розвиток інфраструктурних об'єктів і містобудівництва, організацію охорони здоров'я та культури, освіти і правопорядку) [2].

Важливим також є організаційно-економічний механізм залучення інвестицій в регіон, під яким пропонуємо розуміти сукупність нормативно-правових державних актів, організаційних й економічних заходів, засобів, важелів, стимулів, що застосовуються органами регіонального управління і місцевого самоврядування в межах їх повноважень з метою формування на даній території (в регіоні) умов для розширеного відтворювання і забезпечення соціально-економічного розвитку [6].

Перелік заходів, здатних реально сприяти інвестиційним процесам на місцевому та регіональному рівнях і таких, що залежать від управлінських структур, включає першочергово інформаційну підтримку. Потенційний інвестор повинен отримати необхідну для прийняття його рішення інформацію саме в тій формі і через ті канали, які для нього є найбільш прийнятними. Від представників місцевої влади залежить ступінь поширення інформації про відповідний регіон, зокрема, його конкурентні переваги, особливості тощо. Важливе значення в цьому відношенні має й лобіювання інтересів регіону на всіх управлінських рівнях.

Хоча головна роль у процесі підвищення інвестиційної привабливості регіонів України має належати державі, яка володіє для цього необхідними коштами бюджету та державних цільових фондів і здатна в масштабах усієї країни визначити перспективні напрямки та об'єкти інвестування. Проте органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади мають розробляти основні напрямки інвестиційної політики на території регіону щодо залучення коштів під перспективні інвестиційні проекти, сприяти у визначенні основних пріоритетів інвестування регіону, координувати інвестиційні проекти, контролювати раціональне використання отриманих фінансових ресурсів [7]. Для активізації інвестиційної діяльності потрібна інвестиційна політика з

чіткими механізмами реалізації на державному та регіональному рівнях. Необхідна загальна стратегія інвестиційного розвитку регіонів, яка б визначала пріоритети інвестування на основі врахування їх економічного ефекту, але не сьогоденного й одноразового, а перспективного і стабільного.

Інвестиційна діяльність на рівні регіонів віддзеркалює макроекономічні тенденції, але, крім того, зазнає впливу економічної ситуації, об'єктивно існуючих соціально-економічних умов в регіонах. Це потребує коригування і регулювання з боку органів влади.

Управління інвестиційною діяльністю на регіональному рівні відбувається за двома напрямками [9]. По-перше, підвищення інвестиційної привабливості. Інвестиційну привабливість регіону забезпечують розвиток ринкової інфраструктури, рівень заробітної плати, рівень зайнятості, соціальна ситуація, доступ до перспективних ринків збуту, високопрофесійні кадри, вагомий виробничий потенціал. По-друге, важливим механізмом управління інвестиційною діяльністю є регулювання обсягів централізованих капіталовкладень. Крім того, інвестиційна діяльність зазнає впливу громадського сектору. Відповідно різняться і механізми, якими оперують органи влади при активізації інвестиційної діяльності.

Активна роль органів влади у збільшенні інвестиційної привабливості підпорядкованих територій та розподілі ресурсів спричинює покращання показників інвестиційної діяльності територій. Необхідна чітка стратегія інвестиційного розвитку по відношенню до регіонів, яка б визначала пріоритети інвестування на основі врахування їх економічного ефекту [6].

Окреслюються два напрями впливу органів влади та органів місцевого самоврядування на інвестиційну привабливість окремої території: через законодавчі акти і громадський сектор [2]. Зміни у нормативно-правовій базі мають передбачати: розробку й ухвалення рамкових нормативних актів, зокрема, про роль центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у підвищенні інвестиційної привабливості територій, про оцінку діяльності органів влади та місцевого самоврядування через зміну показників інвестиційної діяльності.

Вважаємо, що місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування доцільно посилити свою роль у створенні умов для покращання інвестиційної привабливості регіону шляхом співробітництва із громадськими організаціями та підприємствами шляхом:

- сприяння підприємствам у розробці інвестиційних проектів;
- проведення тренінгів для службовців місцевого рівня, зокрема, з приводу формування інвестиційної карти регіону;
- рекламно-інформаційної підтримки внутрішнього ринку, активного рекламування природно-ресурсного та економічного потенціалів території;
- створення рад із питань залучення іноземних інвестицій, які мають розробляти паспорти територій із зазначенням виробничих ланцюжків;
- проведення опитування керівників компаній з метою виявлення їх інвестиційних уподобань;

– сприяння розвитку ринкової інфраструктури (консалтингових груп, юридичних, аудиторських фірм, маркетингових компаній);

– створення Агентств регіонального розвитку, що надаватимуть іноземним інвесторам інформаційні та консультаційні послуги, допомагатимуть в отриманні дозволів для реалізації проектів, акумулюватимуть інвестиційні пропозиції.

Отже, інвестиційна привабливість регіонів – чинник стабільного соціально-економічного розвитку регіону і країни. Привабливість та інвестиційний клімат території значною мірою визначаються сформованою регіональною адміністрацією інвестиційною політикою, яка повинна містити комплекс заходів підтримки інвестиційної діяльності та структурних перетворень у виробничій і соціальній сферах, забезпечувати зростання обсягів промислового виробництва. Держава в цьому процесі повинна відігравати роль координуючого центру, запобігаючи економічній відокремленості регіонів. Тільки у співпраці виробничих структур та органів влади центрального та місцевого рівнів і органів місцевого самоврядування можна досягти максимально ефективних результатів.

Література:

1. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика: навч. посіб. / Л.М. Борщ. – К.: Знання, 2013. – 470 с.
2. Данилишин Б.М. Інвестиційна політика в Україні: моногр. / Б.М. Данилишин, М.Х. Корецький, О.І. Даций. – Донецьк: Юго-Восток, ЛТД, 2006. – 292 с.
3. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності: навч. посіб. / А.П. Дука. – К.: Каравела, 2007. – 236 с.
4. Івашко О. Державна та регіональна політика в сфері іноземного інвестування / О. Івашко // Економічний аналіз. – 2015. – Вип. 2 (18). – С. 100–104.
5. Інвестиційний клімат в Україні [Гайдуцький П., Каракай Ю., Грамотнев В. та ін.] – К.: Нора-друк, 2012. – 246 с.
6. Кузьмін О.Є. Нова парадигма оцінки інвестиційної привабливості регіонів / О.Є. Кузьмін, І.М. Комарницький // Регіональна економіка. – 2014. – №4. – С. 36.
7. Кулієв Р. Проблеми і особливості реалізації іноземних інвестицій в країнах з перехідною економікою / Р. Кулієв // Банківська справа. – 2014. – №2. – С. 65–70.
8. Малахівська С.Е. Експертиза регіональних інвестиційних проектів органами місцевого самоврядування / С.Е. Малахівська // Управління сучасним містом. – 2016. – №3. – С. 128–133.
9. Танько К.С. Особливості розвитку інвестиційних процесів на регіональному рівні / К.С. Танько // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – №1. – С. 17–20.